

Raport
Zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 12 – 13 marca 2010 r.
na I Wydziale Lekarskim
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
dotyczącej oceny jakości kształcenia
na kierunku lekarsko-dentystycznym
na poziomie studiów jednolitych magisterskich

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził **Zespół** Oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- prof. dr hab. n. med. Tadeusz Laudański – przewodniczący, członek PKA
- prof. dr hab. n. med. Anna J. Kurnatowska – ekspert PKA
- mgr inż. Maciej Markowski – ekspert formalno-prawny PKA
- Małgorzata Cerbin – ekspert ds. studenckich, przedstawiciel Parlamentu Studentów RP

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, a także ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

- 1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.**

Warszawski Uniwersytet Medyczny dąży do osiągnięcia jak najwyższego poziomu kształcenia w zawodach medycznych, badaniach naukowych, świadczeniu wysokospecjalistycznych usług zdrowotnych dla mieszkańców województwa mazowieckiego oraz innych regionów Polski.

Działalność Uczelni oparta jest na tradycjach uniwersyteckich, rzetelności w badaniach naukowych. Uczelnia przestrzega zasad dobrej praktyki klinicznej i farmaceutycznej. Warszawski Uniwersytet Medyczny w ostatnich latach zwiększył ofertę edukacyjną. W tej chwili kształcenie odbywa się na 11 kierunkach studiów. Ponadto prowadzone są studia doktoranckie i podyplomowe, kursy specjalizacyjne i doksztalające. Od wielu lat WUM współpracuje z instytucjami naukowo-badawczymi w kraju (PAN, Wojskowy Instytut Medyczny, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska) i ośrodkami zagranicznymi.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organami kolegialnymi uczelni są senat i rady wydziałów, zaś jednoosobowymi rektor oraz dziekani wydziałów. Analiza dokumentacji dotyczącej wybranych decyzji podejmowanych przez organy uczelni, pozwala stwierdzić, iż pozostają one w zgodzie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz aktami wewnętrznymi uczelni. Jednocześnie wątpliwości budzi zgodność niektórych decyzji podejmowanych przez Dziekana Wydziału w sprawie skreślenia z listy studentów osób, które nie zaliczyły niektórych przedmiotów w zimowej sesji egzaminacyjnej. Zastrzeżenia budzi fakt, iż skreślenia te dokonywane są bezpośrednio po zakończeniu poprawkowej sesji egzaminacyjnej (tj. w lutym) bez wzięcia pod uwagę §12 ust. 1 Regulaminu Studiów, który określa rok akademicki, nie zaś semestr, jako okres zaliczeniowy. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, na wewnętrzną sprzeczność Regulaminu Studiów w ww. zakresie tj. §16 ust. 3b pkt. 2, mówiącego o możliwości nie uzyskania zaliczenia semestru, w kontekście wspomnianego §12 ust. 1 określającego dłuższy niż semestr okres zaliczeniowy. Za niewłaściwą należy uznać stosowaną przez Dziekana Wydziału interpretację sprzecznych przepisów na niekorzyść studentów. Sprawy podejmowane przez organy kolegialne leżą w zakresie ich kompetencji określonych w szczególności w art. 130 ust. 2, art. 169 ust. 2 Ustawy (w przypadku Senatu) oraz określonych w Statucie Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Rektor w sposób poprawny wywiązuje się z obowiązku wynikającego z art. 35 ust.1 Ustawy.

Obowiązek określony w art. 130 ust. 5 ustawy, Statut deleguje na kierowników poszczególnych katedr, którzy wywiązują się z niego w sposób prawidłowy.

2.1 Regulamin studiów

W obrębie Uczelni obowiązuje „Regulamin Studiów Akademii Medycznej w Warszawie”, przyjęty uchwałą Senatu nr 22/2007 z dnia 2 kwietnia 2007 roku. Akceptację treści uchwalonego Statutu przez Samorząd Studencki potwierdza podpis Przewodniczącego Zarządu Samorządu Studentów. Zapisy regulaminu są dostosowane do wymogów obowiązującego prawa. Po zapoznaniu się z treścią dokumentu nasuwają się spostrzeżenia objęte treścią załącznika 2.

2.2 Umowa student-uczelnia

Umowa jest podpisywana po włączeniu kandydata w poczet studentów. Zapisy umowy nie budzą zastrzeżeń.

2.3 Regulamin pomocy materialnej

Treść „Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla studentów Akademii Medycznej w Warszawie” została zatwierdzona przez Zarząd Samorządu Studentów i wprowadzona Zarządzeniem Rektora.

Po zapoznaniu z treścią regulaminu sugeruje się wprowadzenie zmian w zapisach § 4 pkt. 5, § 11 pkt. 5 oraz § 21 pkt. 1. (załącznik 2)

2.4 Dokumenty uczelni normujące zasady odpłatności za usługi edukacyjne i opłaty dodatkowe.

Z dokumentacji udostępnionej przez administrację Uczelni wynika, iż wysokości opłat za usługi edukacyjne są uregulowane Zarządzeniami Rektora. Większość zapisów nie budzi zastrzeżeń. Spostrzeżenia odnoszące się do treści dokumentów zawarto w załączniku 2.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych

Kierunek lekarsko-dentystyczny funkcjonuje w Oddziale Stomatologii I Wydziału Lekarskiego. W ramach tego Oddziału w roku 1970 utworzono Instytut Stomatologii, który obecnie składa się z:
czterech Klinik :

- Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej
- Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii
- Chorób Wewnętrznych i Kardiologii

- Otolaryngologii

dwóch katedr:

- Chirurgii Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Stomatologicznej i Implantologii
- Protetyki Stomatologicznej

siedmiu zakładów:

- Chirurgii Stomatologicznej
- Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia
- Ortodoncji
- Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej
- Stomatologii Dziecięcej
- Stomatologii Zachowawczej
- Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej

Bazę dydaktyczną dla studentów stanowią ponadto jednostki innych Wydziałów WUM wchodzące w struktury Uniwersytetu, w których realizowany jest program dydaktyczny w zakresie przedmiotów podstawowych, biologiczno-medycznych i ogólnomedycznych. Struktura organizacyjna ocenianej jednostki odpowiada potrzebom dydaktycznym i naukowym.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1. Liczba studentów i doktorantów uczelni i jednostki. Stan na 30.11.2009 r.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	7692	2722	314	26
Studia niestacjonarne	1831	1051	-	-
Razem	9523	3773	314	26

Uczelnia spełnia wymagania określone w art. 163 ust. 2 ustawy.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział I Lekarski prowadzi kształcenie w ramach czterech kierunków studiów: lekarski, lekarsko – dentystyczny, techniki dentystyczne, zdrowie publiczne. Procedurze oceny jakości kształcenia PKA jak dotąd poddano kierunek lekarski, lekarsko – dentystyczny oraz zdrowie publiczne z wynikiem pozytywnym.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie: biologii medycznej, medycyny oraz stomatologii.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
Jednolite studia magisterskie	I	88	18	106
	II	84	13	97
	III	92	16	108
	IV	89	10	99
	V	88	14	102
Razem		441	71	512

Uczelnia spełnia wymagania odnoszące się do spraw będących przedmiotem analizy części I raportu, w tym w zakresie dotyczącym formalno – prawnych aspektów jej funkcjonowania.

Zaleca się dokonanie zmian zgodnie z uwagami zawartymi w załączniku Nr 2.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Sylwetka absolwenta.

Cele kształcenia i kompetencje absolwenta kierunku lekarsko-dentystycznego WUM zostały podane tak jak je zawarto w standardach kształcenia dla tego kierunku studiów (Rozporządzenie MNiSzW z dnia 12 lipca 2007 r., załącznik nr 55).

Zakładane cele kształcenia oraz kompetencje, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem oraz kontynuacji kształcenia przez całe życie.

W kształtowaniu koncepcji kształcenia nie przewidziano udziału pracodawców.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Postępowanie kwalifikacyjne jest zgodne z Uchwałą Rekrutacyjną Senatu WUM nr 13 z dnia 25 lutego 2008 roku w sprawie uchwalenia zasad i trybu postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów na rok akademicki 2009/2010 w Uniwersytecie Medycznym w Warszawie wraz z załącznikami:

- Załącznik do Uchwały nr 13/2008 Senatu AM w Warszawie z dnia 25 lutego 2008 r. - Zasady i tryb postępowania rekrutacyjnego na I rok studiów w Akademii Medycznej w Warszawie na rok akademicki 2009/2010
- Załącznik nr 2 do Uchwały nr 13/2008 Senatu AM – Zasady przeliczania na punkty kwalifikacyjne ocen ze świadectw innych niż "nowa matura",
- Załącznik nr 8 do Uchwały nr 13/2008 Senatu AM - kierunek lekarsko-dentystyczny,
- Załącznik nr 18 do Uchwały nr 13/2008 Senatu AM - Olimpiady przedmiotowe,
- Załącznik nr 19 do Uchwały nr 13/2008 Senatu AM - Sposób przeliczenia wyniku egzaminu maturalnego części pisemnej z przedmiotu zdawanego na poziomie rozszerzonym na poziom podstawowy.

Warunkiem przyjęcia jest uzyskanie podczas egzaminu wstępnego (kandydaci z tzw. starą maturą) lub w wyniku egzaminu maturalnego z 3 przedmiotów (chemia, biologia, fizyka) odpowiedniej liczby punktów. Kandydaci na studia niestacjonarne muszą spełniać te same warunki. Informacja o zasadach rekrutacji jest dostępna na stronie Uczelni oraz przedstawiana w ramach "Dni Otwartych" na wiele miesięcy przed składaniem dokumentów. O przyjęciu na studia stacjonarne, jak i niestacjonarne decyduje wyłącznie lista rankingowa. W roku akademickim 2009/2010 liczba punktów uzyskanych przez kandydatów, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok studiów wynosiła 247 - 285 pkt. na studia stacjonarne i 232.5 - 246 pkt. na studia niestacjonarne.

W/w Uchwała z załącznikami określa także zasady postępowania kwalifikacyjnego w naborze uzupełniającym.

Przyjęte w Uczelni zasady rekrutacji ocenia się bardzo pozytywnie.

1.3 Ocena realizacji planów studiów i programów nauczania

Plany studiów i programy nauczania zostały opracowane w oparciu o załącznik Nr 55 do rozporządzenia MNiSzW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. Ustaw nr 164, poz. 1166).

Z analizy planów studiów wynika, że trwają one 10 semestrów, a łączna liczba godzin wynosi 5293, tj. o 293 godziny zajęć więcej (w tym więcej m.in. o 120 godz. języków obcych, 30 godz. w-f, 15 godz. technologii informacyjnej) niż określono we właściwym standardzie kształcenia.

Nazwy przedmiotów są zgodne ze standardem. Plany studiów w sposób prawidłowy określają sekwencję przedmiotów; w ramach oferty przedmiotów do wyboru uwzględniono: Filozofię, Historię stomatologii, Socjologię medycyny. Jednocześnie wprowadzono przedmioty własne, takie jak: Profilaktyka onkologiczna (10 godzin), Psychiatria (15 godzin), Propedeutyka medycyny uzależnień (25 godzin), Podstawy psychologii lekarskiej (15 godzin). Zachowane są właściwe proporcje pomiędzy różnymi formami zajęć dydaktycznych; w zakresie zajęć kierunkowych udział ćwiczeń przygotowujących do wykonywania zawodu wynosi średnio 64,5%.

Zastrzeżenia budzi:

- brak treści programowych przedmiotu gerostomatologia, realizowanego w Katedrze Protetyki Stomatologicznej, Zakładzie Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia, Zakładzie Stomatologii Zachowawczej oraz Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii; w żadnym z nauczanych w tych jednostkach przedmiotach nie ma treści zawartych w standardach z zakresu Gerostomatologii;
- przedmiot patologia jamy ustnej prowadzony jest przez klinicystę, a nie przez patologa i w związku z tym treści programowe są realizowane w aspekcie klinicznym, co wchodzi w zakres innych przedmiotów kierunkowych (powtarzanie tych samych treści);
- nie realizowane są treści kształcenia w zakresie farmakologii klinicznej; przedstawiony w Przewodniku dydaktycznym program zajęć nie zawiera zalecanych przez Standard zagadnień. Tylko 1/3 część zajęć prowadzona jest przez farmakologa;
- zgodnie z wymaganiami Standardów kształcenia dla kierunku lekarsko-dentystycznego w zakresie przedmiotów: stomatologia zachowawcza, protetyka, chirurgia szczękowo-twarzowa, stomatologia dziecięca, nauczanie przedkliniczne, radiologia stomatologiczna

i materiałoznawstwo programy nauczania powinny przewidywać ponad Standard 110 godzin kształcenia zawodowego obejmującego kliniczne zajęcia praktyczne. Analiza programów nauczania i Przewodników dydaktycznych obowiązujących w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym wykazała, że zwiększono tylko o 5 godzin zajęcia ze stomatologii dziecięcej; pozostałe 105 godzin nie zostało rozdysponowane na w.w. przedmioty kierunkowe.

1.4 Ocena systemu ECTS.

System ECTS opracowany dla 10-semestralnych studiów jest w zasadzie zgodny z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu MNiSzW, aczkolwiek studenci, którzy nie uczęszczają na zajęcia z języka łacińskiego mają o 60 godz. mniej w *curriculum* i tym samym w trakcie studiów realizują 298 punktów ECTS. Biorąc pod uwagę powyższe należy dokonać zmian w systemie punktacji.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

1.5.1. Dostęp do informacji związanych z tokiem i przebiegiem studiów.

Podstawowym źródłem informacji dla studentów jest witryna internetowa Uczelni, na której znajdują się bieżące informacje na temat funkcjonowania Uczelni, dane kontaktowe, wzory wniosków, przewodniki dydaktyczne (dostępne również w Dziekanacie), godziny pracy dziekanatu i wiele innych.

W obiektach dydaktycznych zlokalizowane są tablice informacyjne, na których widnieją plany zajęć oraz ogłoszenia Władz oraz organizacji studenckich.

System informowania studentów uważa się za dobry.

1.5.2. Dostępność wykładowców i materiałów dydaktycznych.

Na pierwszych zajęciach prowadzący wskazują studentom godziny indywidualnych konsultacji.

Materiały dydaktyczne są udostępniane studentom bardzo rzadko, czego efektem jest pozyskiwanie takowych od studentów starszych lat. Wartym podkreślenia jest fakt, iż Uczelnia zapewnia studentom wyroby niezbędne do udziału z zajęciach praktycznych.

Dostępność wykładowców uważa się za wystarczającą. Sugeruje się zwiększenie dostępności materiałów dydaktycznych z zajęć teoretycznych, poprzez upowszechnienie konspektów oraz treści uzupełniających.

1.5.3. Zasady zaliczania przedmiotów.

Zasady zaliczania przedmiotów przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu. W trakcie roku akademickiego istnieje możliwość zapoznania się z nimi również za pośrednictwem tablic informacyjnych w obrębie katedr, klinik i zakładów odpowiedzialnych za przedmiot. Proponuje się udostępnienie studentom tych zasad na stronach internetowych poszczególnych jednostek.

1.5.4. Dostęp do komputerów i Internetu

Stanowiska komputerowe zlokalizowane są m.in. w obrębie budynku Biblioteki Głównej oraz Centrum Dydaktycznego, a także –jak wynika z informacji uzyskanej od studentów - w niektórych zakładach i szpitalach. Najwięcej stanowisk do pracy własnej – 11, oddano studentom w ramach Internetowej Czytelni Multimedialnej (Biblioteka Główna). Oprócz dostępu do Internetu, komputery posiadają pakiet oprogramowania umożliwiający samodzielne opracowywanie pozyskanych danych.

Na terenie wybranych obiektów studenci mają możliwość korzystania z sieci bezprzewodowej WiFi oraz drukarko-kopiarek. Dostęp do sprzętu komputerowego ocenia się jako dobry.

1.5.5. Funkcjonowanie dziekanatu.

Dziekanat Wydziału Nauk o Zdrowiu jest otwarty od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem środy) w godzinach od 10.30 do 15.00.

Dostępność i zasady funkcjonowania dziekanatu spełniają oczekiwania studentów. Uważa się je za wystarczające.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Obowiązuje klasyczny system zaliczeń i egzaminów (zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów kończą się egzaminem - 21 lub zaliczeniem z oceną - 58). W przypadku przedmiotów kierunkowych (16) tylko w 7 z nich przeprowadza się zaliczenie/egzamin praktyczny. W przypadku ćwiczeń ze stomatologii zachowawczej i endodoncji, periodontologii i chorób błon śluzowych, protetyki, ortodoncji, stomatologii dziecięcej i profilaktyki stomatologicznej, chirurgii stomatologicznej oraz chirurgii szczękowo-twarzowej i onkologii, a także materiałoznawstwa stomatologicznego obowiązuje wykaz umiejętności i procedur medycznych, których nabycie, do zaliczenia przedmiotu, musi uzyskać student. Bieżące zaliczenia w poszczególnych przedmiotach odbywają się w różnych formach m. in. testów, kolokwii ustnych, referatów, opracowywania historii chorób i opisów przypadków, interpretacji zdjęć wewnątrzustnych i pantomograficznych.

Egzamin dyplomowy składa się z części praktycznej i teoretycznej. Egzamin praktyczny jest oparty na ocenie jakości wykonania poszczególnych etapów terapeutycznych u pacjenta. Egzamin teoretyczny w niektórych zakładach jest zarówno testowy jak i ustny (Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia, Zakład Stomatologii Zachowawczej) lub tylko ustny (Zakład Stomatologii Dziecięcej) lub tylko testowy (Katedra Protetyki Stomatologicznej, Zakład Ortodoncji, Zakład Chirurgii Stomatologicznej, Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej oraz Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii). Zaliczenia przedmiotów na równi traktują wiedzę teoretyczną i praktyczną. Warunkiem przystąpienia do dyplomowego egzaminu praktycznego z wszystkich przedmiotów stomatologicznych jest wykonanie pełnej normy zabiegów z lat 3 -5 lub 4 -5 .

Stosowany system weryfikacji etapowych osiągnięć studentów na kierunku lekarsko-dentystycznym należy ocenić jako poprawny. Natomiast w systemie końcowych osiągnięć studentów zwraca uwagę fakt, iż z chirurgii stomatologicznej oraz chirurgii szczękowo-twarzowej i onkologii przeprowadza się jeden egzamin, pomimo, iż są to 2 przedmioty i należy przeprowadzić oddzielne egzaminy.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Odsiew studentów przedstawiał się następująco na poszczególnych latach i formach studiów:

Poziomy i formy studiów		I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok	Razem
Jednolite studia magisterskie stacjonarne	Liczba studentów	87	90	89	87	92	445
	Liczba skreślonych	4	1	-	-	-	5
Jednolite	Liczba studentów	15	16	13	14	-	58

studia magisterskie niestacjonarne	Liczba skreślonych	3	-	1	-	-	4
--	-----------------------	---	---	---	---	---	---

Odsiew dotyczył głównie studentów I roku i na studiach stacjonarnych ocenianego kierunku wynosił 1,12%, natomiast na studiach niestacjonarnych 6,9%. Przyczyną skreślenia z listy studentów były nie zdane egzaminy, a także rezygnacja ze studiów.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie.

Nie dotyczy

Załącznik nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych – **nie dotyczy**

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia.

Efekty kształcenia zdefiniowane m.in. w sylwetce absolwenta, przewodnikach dydaktycznych (wyniki nauczania, cele i zadania dydaktyczno – wychowawcze), oraz w wykazie zaliczanych praktycznych umiejętności zawodowych pozostają w pełnej zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

W każdej jednostce określone są wymagania dotyczące warunków koniecznych do zaliczenia przedmiotu (wykaz umiejętności i normy wykonywanych zabiegów) i dopuszczenia do egzaminu. W większości przedmiotów kierunkowych egzamin składa się z części praktycznej, testu i egzaminu ustnego, przeprowadzanego przez kierownika zakładu/kliniki.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru.

Na podstawie informacji zawartych w Raporcie Samooceny, analizy programów kształcenia oraz rozmów przeprowadzonych z nauczycielami akademickimi i studentami podczas wizytacji Uczelni można stwierdzić, że proces dydaktyczny na kierunku lekarsko-dentystycznym realizowany jest w ramach wykładów, seminariów i ćwiczeń. Podczas ćwiczeń prowadzone są zajęcia z pacjentami oraz wykorzystywane są fantomy i techniki multimedialne. Program nauczania nie zakłada stosowania technik kształcenia na odległość; istnieje jednakże możliwość korzystania z materiałów dydaktycznych udostępnianych na

stronie <http://www.moodle.amwawa.edu.pl/>. W realizacji przedmiotów kierunkowych nie budzą zastrzeżeń proporcje zajęć dydaktycznych, w których stosowane są metody aktywizujące studentów (tj. o charakterze ćwiczeń i seminariów).

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Opracowane zostały sylabusy dla poszczególnych przedmiotów zawierające, poza nazwiskami osób prowadzących, wymagane elementy, a dodatkowo także informacje dot. studenckiego koła naukowego; materiały te są udostępniane studentom w przygotowanych dla każdego roku studiów oddzielnie Przewodnikach dydaktycznych.

Studenci mają zapewniony dostęp do aktualnych informacji nt. oferty kształcenia na stronie internetowej Uczelni <http://www.wum.edu.pl/>.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Opracowane zostały cele i programy praktyk wakacyjnych po I, II, III i IV roku studiów, zgodnie z załącznikiem Nr 55 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 12 lipca 2007 r.

Dokumentami potwierdzającymi realizację praktyk są Karty praktyk, które potwierdza opiekun, a praktykę zalicza kierownik kliniki/ordynator oddziału, kierownik przychodni/gabinetu stomatologicznego. Uczelnia nie ma podpisanych porozumień ani umów z zakładami opieki zdrowotnej na prowadzenie tej formy kształcenia, tak więc Wydział nie prowadzi rzeczywistego nadzoru merytorycznego nad indywidualnymi praktykami wakacyjnymi i nie ma realnego wpływu na ich jakość. Istnieje również możliwość odbycia indywidualnej praktyki wakacyjnej za granicą, po wcześniejszym uzyskaniu zgody Dziekana.

3.4 Ocena organizacji studiów.

Organizacja studiów nie odbiega od rozwiązań powszechnie przyjętych w szkołach wyższych., tj. rok akademicki rozpoczyna się nie później niż 1 października i trwa nie dłużej niż do 30 września następnego roku kalendarzowego. Każdy rok akademicki podzielony jest dwa semestry kończące się sesjami egzaminacyjnymi (zimową oraz letnią). Studia odbywają się według planów studiów i programów nauczania, natomiast przed rozpoczęciem każdego semestru studiów do wiadomości studentów podawany jest szczegółowy harmonogram zajęć.

Liczebność grup studenckich na wykładach (cały rok), ćwiczeniach (4-10) oraz seminariach (8-20) nie budzi zastrzeżeń. Organizację procesu kształcenia oraz obciążenie studentów na wizytowanym kierunku należy ocenić pozytywnie.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

W podsumowaniu należy podkreślić, że hospitowane zajęcia prowadzono zgodnie z zasadami dydaktyki, kładąc nacisk na treści istotne w postępowaniu z wybranymi grupami pacjentów. Zajęcia były dobrze przygotowane, realizowane z użyciem sprzętu multimedialnego. Studenci podczas zajęć wykazywali zainteresowanie, biorąc w nich aktywny udział.

Analizując koncepcję kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz jej realizację należy stwierdzić, że:

- sylwetka absolwenta przedstawiona w raporcie samooceny jest zgodna z wymaganiami określonymi w Standardach kształcenia dla tego kierunku studiów,
- Uczelnia prowadzi kształcenie zgodnie z obowiązującymi Standardami,
- plany studiów w sposób prawidłowy określają sekwencję przedmiotów,
- wskazane jest:
 - uwzględnienie w programach nauczania treści programowych z zakresu gerostomatologii oraz farmakologii klinicznej,
 - zwiększenie, zgodnie z innymi wymaganiami Standardu, liczby godzin przeznaczonych na realizację treści programowych z zakresu: stomatologii zachowawczej, protetyki, chirurgii szczękowo-twarzowej, stomatologii dziecięcej, nauczania przedklinicznego, radiologii stomatologicznej i materiałoznawstwa,
 - rozdzielenie przedmiotów chirurgia stomatologiczna oraz chirurgia szczękowo-twarzowa i onkologia i wprowadzenie 2 oddzielnych egzaminów, każdy z oceną,
- opracowany system ECTS wymaga niewielkiej korekty,
- Uczelnia nie ma podpisanych umów z placówkami, w których studenci realizują praktyki wakacyjne i nie prowadzi nad nimi rzeczywistego nadzoru merytorycznego— brak więc jest zapewnionej kontroli osiągnięć efektów tej formy kształcenia.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

1) Struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości.

- a. analiza i aktualizacja realizowanego materiału,
- b. analiza cząstkowych efektów nauczania
- c. analiza jakości nauczania dokonywana na Radach Pedagogicznych po zakończeniu każdego semestru

Powyższe działania są podstawą dokonywania korekt prowadzonych zajęć oraz modyfikacji ich form. Nad całością i jakością procesu kształcenia czuwa Senacka Komisja ds. Dydaktyki.

2) Okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów

dokonuje Rada Programowa, pod kierunkiem Prodziekana Oddziału Stomatologii, w skład której wchodzi tylko kierownicy jednostek Instytutu Stomatologii; konieczne jest uzupełnienie składu Rady o przedstawicieli nauk podstawowych oraz studentów.

3) Ocenianie studentów

System oceny studentów polega na weryfikacji ich wiedzy i umiejętności przez sprawdziany, kolokwia tematyczne i semestralne, zaliczenia, wykonania określonych regulaminem norm zabiegów i egzaminy na zakończenie przedmiotu (zgodnie z planem studiów). Egzaminy końcowe z przedmiotów kierunkowych przeprowadzane są w formie egzaminu praktycznego oraz testowego i ustnego (Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia, Zakład Stomatologii Zachowawczej), tylko ustnego (Zakład Stomatologii Dziecięcej), lub tylko testowego (Katedra Protetyki Stomatologicznej, Zakład Ortodoncji, Zakład Chirurgii Stomatologicznej, Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej oraz Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii).

4) Zapewnieniem jakości kadry dydaktycznej

a. Każdy nauczyciel zatrudniony w Uczelni jest oceniany przez Komisję ds. rozwoju kadry w ramach oceny okresowej oraz na bieżąco przez kierownika jednostki. Przy ocenie okresowej pracownika nie są uwzględniane, z powodu ich nie przeprowadzania, wyniki badań ankietowych dokonywanych przez studentów.

b. Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia organizuje co roku kurs „Przysposobienie pedagogiczne” przeznaczony dla pracowników Uczelni i uczestników studiów doktoranckich.

c. W 1998 r. wprowadzono ogólnouczelniane zasady oceny zajęć dydaktycznych, której podstawą były badania z wykorzystaniem techniki ankiety, początkowo w wersji „papierowej”, a ostatnio „elektronicznej”, jednakże *de facto* system tej oceny nie funkcjonuje w Uczelni. Innym elementem oceny jakości kształcenia są hospitacje, które na wizytowanym kierunku nie są prowadzone.

5) Wsparcie dla studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego stanowią Opiekunowie roku na każdym kierunku, poziomie i trybie studiów oraz Prodziekani ds. odpowiedniego kierunku i Dziekani Wydziałów. Studenci otrzymują wsparcie: socjalne wg zasad zamieszczonych w odrębnych przepisach; wartościujące – uzyskiwane stypendia naukowe wg zasad określonych w odrębnych przepisach; emocjonalne – uzyskiwane systematycznie od opiekuna roku, w którego zakresie obowiązków jest bieżące reagowanie na problemy życiowe i uczelniane studentów.

Studenci mają dostęp poprzez internet do aktualnych informacji na temat form i treści kształcenia oraz terminów i czasu realizowanych zajęć.

Na Uczelni nie przeprowadza się wśród studentów ankiety dotyczącej pracy administracji.

6) System informacyjny

W chwili obecnej nie przeprowadza się wśród studentów ankiet dotyczących oceny zajęć, nauczycieli akademickich oraz zadowolenia ze studiów. Gromadzenie, analizowanie i wykorzystywanie informacji nie jest dokonywane.

7) Publikowanie informacji

Szczegółowe i ogólne informacje odnośnie organizacji roku akademickiego, plany zajęć i sesji poszczególnych semestrów, praktyk wakacyjnych oraz wzory podań, dokumentów, formularzy, karty wpisowe i przewodniki dydaktyczne zamieszcza Wirtualny Dziekanat Oddziału Stomatologii. W formie wydruku dostępne są przewodniki dydaktyczne.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni (z części studenckiej).

Studenci pytani o system zapewnienia jakości kształcenia podają, że w przeszłości istniała możliwość wyrażania opinii poprzez udział w ankietyzacji. Ocena ta była prowadzona w formie papierowej, po zakończeniu cyklu zajęć z danego przedmiotu.

Wyniki nie zostały udostępnione ankietyzowanym, czego efektem jest zniechęcenie niektórych studentów do udziału w kolejnych ocenach.

Rozmówcy sygnalizowali, że trwają prace nad stworzeniem elektronicznego systemu, co ich zdaniem ułatwi pozyskanie uwag i spostrzeżeń od większej liczby studentów.

Członkowie Zarządu Samorządu Studentów wskazują, że czynnie w formułowaniu ankiety elektronicznej, mającej zastąpić dotychczasowy system papierowej ankietyzacji.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi podkreślali oni, iż w chwili obecnej funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości (w tym zwłaszcza element ankietyzacji studentów) jest mało efektywne. Na Wydziale trwają prace nad jego usprawnieniem.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier.

W Uczelni działa Biuro Karier czynne od poniedziałku do piątku (8.00-16.00) i proponuje: informacje o medycznym rynku pracy; indywidualne konsultacje w zakresie planowania rozwoju zawodowego; pomoc w zredagowaniu CV i listu motywacyjnego oraz przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej; warsztaty i szkolenia dotyczące aktywizacji na rynku pracy; oferty pracy stałej w kraju i za granicą, dorywczej oraz wolontariatu; konsultacje psychologiczne z wykorzystaniem kwestionariuszy psychologicznych; możliwość skorzystania z informatorium zawierającego książki i prezentacje multimedialne.

Biuro Karier nie monitoruje losów absolwentów i nie podejmuje w tym zakresie żadnych działań.

Dokonana analiza i ocena wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia funkcjonujących na Oddziale Stomatologii, pomimo deklaracji, że wysoka jakość kształcenia

na wszystkich kierunkach jest priorytetem władz Uczelni, pozwala stwierdzić, że:

- funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia powinno zostać usprawnione poprzez:
 - wprowadzenie anonimowej ewaluacji zajęć dydaktycznych przez studentów,
 - prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych,
- do składu Rady Programowej konieczne jest włączenie przedstawicieli studentów,
- pomimo funkcjonowania Biura Karier, nie jest jednak prowadzone monitorowanie losów absolwentów.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Tabela nr 3. Liczba nauczycieli akademickich jednostki.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	84	74 (8)	3	2	5
Doktor habilitowany	83(6)	73 (6)	4	0	6
Doktor	498 (59)	435 (57)	49 (2)	1	13
Pozostali	248	109	122	1	16
Razem	913 (73)	691 (71)	178 (2)	4	40

* w nawiasie podano dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego

Tabela nr 4. Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	71(7)	11(1)	11(-)
2006	67(4)	2(-)	8(1)
2007	73(5)	8(-)	13(1)
2008	62(9)	17(1)	9(-)
2009	66(15)	8(1)	6(1)
Razem	339(40)	46(3)	47 (3)

Oddział Stomatologii posiada wysoko wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną. Trzon kadry dydaktycznej stanowią kompetentni nauczyciele akademicki posiadający tytuł profesora oraz stopnie naukowe doktora habilitowanego i doktora. Kadrę naukowo-dydaktyczną uzupełniają wybitni praktycy oraz asystenci. Zasadniczym kryterium doboru kadry jest jakość procesu dydaktycznego i efektywność kształcenia.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

Wymagania formalne w zakresie liczby nauczycieli wchodzących w skład minimum kadrowego są spełnione w stopniu wystarczającym. Brak jest natomiast możliwości stwierdzenia spełnienia wymagań określonych w §8 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048), tj. odpowiedniej ilości godzin prowadzonych osobiście zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2009/2010, z uwagi na brak dokumentów świadczących o planowanych obciążeniach dydaktycznych poszczególnych nauczycieli akademickich.

Do minimum kadrowego jednostki zgłoszono, zgodnie z załącznikiem 3.1.1, łącznie 75 nauczycieli akademickich, w tym:

8 profesorów, z czego 5 ze specjalnością naukową zgodną z kierunkiem nauczania,

6 doktorów habilitowanych

61 doktorów nauk medycznych, z czego 52 ze specjalnością naukową zgodną z kierunkiem nauczania.

Dwie osoby nie mogą być zaliczone do minimum kadrowego, ze względu na urlop wychowawczy w roku akademickim 2009/2010.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku spełnia wymagania §11 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

W przypadku ocenianego kierunku relacja pomiędzy liczbą studentów i nauczycieli wynosi 1: 7.01, przy wymaganym 1 : 40.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych.

W większości przypadków zatrudnieni nauczyciele prowadzą zajęcia zgodnie z posiadanym dorobkiem naukowym i/lub specjalizacją; wątpliwość budzi powierzenie klinicystom przedmiotu Patologia jamy ustnej, który powinien być realizowany przez patomorfologa, a także przedmiotu Farmakologia kliniczna, który w całości powinien być prowadzony przez farmakologa klinicznego. Wskazane jest, aby zajęcia dydaktyczne prowadzili nauczyciele akademicy.

W niektórych jednostkach nauczyciele akademicy nie mają wyznaczonych dyżurów dydaktycznych.

Zajęcia nie są realizowane przez wykładowców z zagranicy.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Nauczyciele akademicy nie zgłaszali trudności w realizacji zajęć. W opinii niektórych osób warunki lokalowe (Zakład Periodontologii i Chorób Błón Śluzowych) są niezadawalające – zbyt mała liczba pomieszczeń i stanowisk pracy. Chwalono zdyscyplinowanie studentów, ich inicjatywy w zakresie prezentacji różnych zagadnień oraz

sumienność w przygotowywaniu się do zajęć. Podkreślano możliwości prowadzenia działalności naukowej, czego wyrazem jest liczba publikacji w recenzowanych czasopismach.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym, są ponumerowane i zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów. We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia lekarskie oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Oświadczenia poszczególnych nauczycieli o wyrażeniu zgody na wejście w skład minimum kadrowego, w większości wypełnione są w sposób niestaranny, co przejawia się błędnym określaniem nazwy kierunku studiów, mylenie kierunku studiów z nazwą miejsca pracy, np.: zakładu czy katedry, lub błędnym określaniem jednostki prowadzącej kierunek studiów czy też niewłaściwym określaniu poziomu studiów – zamiast „jednolitych magisterskich” jest „wyższych”.

Dokonując oceny nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne należy stwierdzić, że:

- spełnione są wymagania dotyczące minimum kadrowego,
- przedmiot Patologia jamy ustnej powinien prowadzony być przez patomorfologa, zaś przedmiot Farmakologia kliniczna – w całości przez farmakologa klinicznego,
- wskazane jest, aby zajęcia dydaktyczne prowadzili nauczyciele akademicy,
- dokumentacja osobowa prowadzona jest mało starannie

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej.

Komisja Badań na rzecz rozwoju nauki Rady Nauki przyznała I Wydziałowi Lekarskiemu z Oddziałem Stomatologii WUM kategorię 1.

W latach 2005-2009 zrealizowano 104 tematy badawcze w ramach działalności statutowej (36), badań własnych (51) oraz 17 grantów MNiSW (KBN) i innych programów badawczych krajowych i zagranicznych. Projekty badań statutowych dotyczyły problematyki związanej z główną działalnością jednostek. Efektem przeprowadzonych badań w ramach tematów badawczych było 61 publikacji w czasopismach z listy filadelfijskiej oraz ok. 500 publikacji w recenzowanych czasopismach o zasięgu krajowym.

W ocenianym okresie zaobserwowano także wzrost liczby zakończonych prac - ukończono 40 prac doktorskich, 3 habilitacje oraz 3 osoby uzyskały tytuły profesorskie.

Za osiągnięcia zarówno dydaktyczne, jaki i naukowe pracownicy Wydziału zostali uhonorowani licznymi odznaczeniami i nagrodami. Uczelnia promuje wyróżniających się pracowników naukowych i dydaktycznych, wspiera realizację projektów naukowo-badawczych o charakterze interdyscyplinarnym oraz wielośrodkowym. Uczelnia planuje podniesienie wysokości stypendiów uczestników studiów doktoranckich.

.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań badawczych w ramach licznych kół naukowych w obrębie Studenckiego Towarzystwa Naukowego.

Działalność Studenckich Kół Naukowych jest ściśle powiązana z działalnością kliniczną i naukową jednostek Instytutu Stomatologii WUM. Studenci prowadzą samodzielne badania naukowe, biorą udział w konferencjach naukowych oraz publikują wyniki badań w czasopismach naukowych. Wyniki pracy studenckiej są prezentowane na Kongresach Młodych Medyków w WUM, na Kongresie im prof. Kłopotowskiego w Łodzi, a także w trakcie Warsaw Medical International Congress. W latach 2007-2009 opublikowano 31 prac w polskich czasopismach recenzowanych (odpowiednio: 2007 -13, 2008 -12, 2009 -6)

3. Ocena współpracy międzynarodowej.

Corocznie wielu studentów stomatologii wyjeżdża do różnych ośrodków zagranicznych, w tym również w ramach programu Sokrates - Erasmus. Jednostka nawiązała współpracę z 7 uczelniami oferującymi naukę w języku angielskim, niemieckim i francuskim.

W ramach wymiany Sokrates -Erasmus w latach 2007 -2010 wyjechało: 20 studentów a przyjechało 8.

Wszystkie działania w ramach programu Erasmus są nadzorowane i poddawane ocenie przez Koordynatora Uczelnianego, Koordynatorów Wydziałowych oraz Uczelnianego Koordynatora ECTS.

Również co roku jest ogłaszana lista stypendiów zagranicznych, z których korzystają asystenci do 35 roku życia. W ramach programu Erasmus w latach 2007-2010 wyjechało 4 nauczycieli akademickich, przyjechało 5.

W ramach kierunku lekarsko-dentystycznego I Wydziału Lekarskiego WUM, współpraca międzyuczelniana odbywa się na poziomie Katedr, Klinik i Zakładów. Pracownicy Oddziału czynnie uczestniczą w organizacji zjazdów, kongresów i sympozjów krajowych, na których prezentują swoje osiągnięcia naukowe. Ponadto Kliniki i Zakłady nawiązały ścisłą współpracę z bliźniaczymi ośrodkami zagranicznymi. Wielu pracowników naukowo-dydaktycznych zostało członkami europejskich i międzynarodowych towarzystw naukowych, niektórzy z nich są nie tylko aktywnymi ich członkami, lecz równocześnie zostali wybrani do władz tych towarzystw. Obecnie realizowanych jest 40 tematów badawczych przy współpracy 18 ośrodków z kraju oraz 7 prac z ośrodkami zagranicznymi.

Załącznik nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi

Działalność naukowa Wydziału budzi uznanie i zasługuje na wyróżnienie.

Poziom umiędzynarodowienia jednostki ocenia się jako znaczący

Część VI. Baza dydaktyczna.

- 1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.**

Zakłady realizujące przedmioty kierunkowe wyposażone są w 106 stanowisk klinicznych, jednakże w większości jednostek są one zlokalizowane na małej przestrzeni, co m.in. utrudnia pracę na „4 ręce”. Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej dysponuje 2 salami fantomowymi z 52 stanowiskami, salą kliniczno-demonstracyjną z 2 unitami oraz salą seminaryjną; wszystkie one posiadają wyposażenie multimedialne do transmisji obrazu i dźwięku; Katedra Protetyki Stomatologicznej

dodatkowo dysponuje salą seminaryjną oraz biblioteką zakładową z dostępem do komputera i Internetu; w Katedrze Chirurgii Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Stomatologicznej i Implantologii do prowadzenia zajęć wykorzystywane są także 2 gabinety w Poradni Chirurgii Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii, 4 gabinety zabiegowe, 3 sale operacyjne oraz 1 sala zabiegowa na bloku operacyjnym z 2 stanowiskami do zabiegów jednodniowych; możliwe jest również korzystanie z sal: seminaryjnej (50 osób) i konferencyjnej (20 osób). W trakcie realizacji zajęć dydaktycznych używany jest system umożliwiający transmisję audiowizualną z bloku operacyjnego na salę konferencyjną; Zakład Ortodoncji posiada dodatkowo pracownię techniczną i fotograficzną oraz bibliotekę, a Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia - salę seminaryjną wyposażoną w sprzęt audiowizualny. Bardzo dobrymi warunkami lokalowymi dysponuje Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej, Zakład Ortodoncji i Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii, Należy potwierdzić opinię wyrażaną przez pracowników, że warunki lokalowe w Zakładzie Periodontologii i Chorób Błon Śluzowych, zarówno dla pracowników, jak i studentów są fatalne.

Stanowiska komputerowe dla studentów kierunku lekarsko-dentystycznego z dostępem do Internetu znajdują się głównie w Bibliotece Głównej i Domu Medyka; biorąc pod uwagę liczbę studentów na całej Uczelni liczba stanowisk wydaje się niewystarczająca.

Aktualnie Biblioteka Główna WUM znajduje się w bardzo trudnych warunkach, które ulegną znacznej poprawie po oddaniu w roku 2011 nowego gmachu. Z zakresu kierunku lekarsko-dentystycznego prenumerowanych jest w formie drukowanej 13 tytułów czasopism w języku polskim (*Dental Labor*, *e-Dentico*, *Magazyn Stomatologiczny*, *Nowoczesny Technik Dentystyczny*, *Stomatologia Współczesna*, *Czasopismo Stomatologiczne*, *Dental Forum*, *Implantoprotetyka*, *Stomatologia Kliniczna*, *Nowa Stomatologia*, *Protetyka Stomatologiczna*, *Quintessence – Periodontologia Implanty*, *Quintessence dla lekarzy stomatologów*, *Quintessence techniki dentystycznej*), 6 tytułów w językach kongresowych (*International Dental Journal*, *Journal of Periodontology*, *Oral Surgery*, *Oral Medicine*, *Oral Pathology*, *Oral Radiology and Endodontics*, *Journal of Oral Rehabilitation*, *Journal of Prosthetic Dentistry*, *Revue de Stomatologie et de Chirurgie Maxillo-Faciale*); dostępnych jest też w formie elektronicznej 112 tytułów (pod hasłem „stomatologia” w AtoZ - wyszukiwarce czasopism pełnotekstowych zawartych z bazach subskrybowanych przez BG WUM). Ponadto istnieje dostęp do kolekcji 12 baz firmy EBSCO (w tym 6 z zakres medycyny i nauk medycznych: Academic Search Complete,

ERIC, GreenFile, Health Source – Consumer Edition, Health Source – Nursing/Academic Edition, Medline), 8 baz z zakresu medycyny i nauk medycznych, firmy Proquest (Medical Evidence Matters, Medline, Nursing & Allied Health Source, ProQuest Family Health, ProQuest Health and Medical Complete, ProQuest Health Management, ProQuest Health Management, ProQuest Psychology Journals), Science Direct (kolekcje czasopism Elsevier i Springer), czasopism wyd. Wiley-Blackwell, czasopism wyd. Lippincott Williams & Wilkins.

W większości jednostek brak jest przystosowania bazy dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

W wizytowanych budynkach Uczelni znajdują się punkty gastronomiczne. Na korytarzach znajdują się także aparaty do napojów. Obowiązujące ceny uważa się za przystępne.

W centrum Warszawy znajduje się klub studencki, w którym koncentruje się życie kulturalne studentów. Tam też organizowane są imprezy pod patronatem Parlamentu Studentów.

Studenci zwrócili uwagę na brak ławek, zwłaszcza w nowych budynkach Uczelni.

2.1 Biblioteka

Biblioteka Główna Uniwersytetu jest zlokalizowana przy ul. Oczki 1. Jest ona otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 – 20.00 oraz w soboty od 8.00 do 14.00. W skład kompleksu biblioteki wchodzi: Wypożyczalnia Międzybiblioteczna, Wypożyczalnia Studencka, Czytelnia Główna, Czytelnia Czasopism oraz Multimedialna Czytelnia Internetowa.

W pomieszczeniach biblioteki dostępne są bezpłatne broszury informacyjne zarówno w języku polskim jak i angielskim, ułatwiające korzystanie z zasobów i systemów informatycznych biblioteki.

Biblioteka Uniwersytetu posiada stronę internetową, na której zainteresowani studenci mogą znaleźć wszelkie niezbędne informacje na temat zasad funkcjonowania biblioteki i korzystania z jej zasobów, obowiązujące regulaminy, a także katalogi elektroniczne. Studenci mają możliwość korzystania drogą elektroniczną z wielu baz naukowych, w tym bazy Oral Science, czy bazy UpToDate.

W Bibliotece Głównej wyodrębnione zostały pomieszczenia czytelnicy posiadającej blisko 100 oświetlonych miejsc do pracy własnej studentów, 11 stanowisk komputerowych posiadających dostęp do Internetu oraz wyposażonych w niezbędne oprogramowanie, a także 4 stanowiska z dostępem do katalogu elektronicznego.

W treści Statutu określone zostały kompetencje Rady Bibliotecznej. W jej skład wchodzi jeden przedstawiciel studentów delegowany z ramienia Zarządu Samorządu Studentów.

W skład kompleksu bibliotecznego wchodzi również filia Biblioteki Głównej – Biblioteka Wydziału Nauk o Zdrowiu, nie była ona jednak przedmiotem wizytacji eksperta studenckiego.

Organizację pracy biblioteki uważa się za bardzo dobrą, warunki lokalowe natomiast za niewystarczające. Z informacji uzyskanej od studentów, pracowników biblioteki oraz Władz Uczelni wynika, iż w trakcie budowy jest nowy kompleks biblioteczny zlokalizowany w obrębie Kampusu Banacha.

2.2 Dom studencki.

Domy studenckie nie zostały objęte programem wizytacji. Z pozyskanych od studentów informacji wynika, iż Uczelnia dysponuje 3 domami studenckimi o różnych standardach. Wysokości opłat ich zdaniem są adekwatne do panujących w nich warunków.

Zasady korzystania z domów studenckich określa „Regulamin mieszkańców domów studenckich Uniwersytetu Medycznego w Warszawie”. (załącznik 2)

2.3 Obiekty sportowe.

Z informacji uzyskanej od studentów wynika, iż większość zajęć sportowych odbywa się poza bazą dydaktyczną uczelni. Są to najczęściej hale sportowe, sale fitness i siłownie zlokalizowane w różnych częściach Warszawy.

Jedynym obiektem sportowym będącym w posiadaniu Uczelni, jest niewielka i skromnie wyposażona sala gimnastyczna zlokalizowana przy ulicy Ciołka. Zajęcia wychowania fizycznego objęte wizytacją, prowadzone były w 20-osobowej grupie studentów, do dyspozycji których oddana została 1 szatnia wraz z łazienką i natryskami. Wielkość szatni uważa się za niewystarczającą, gdyż kilkoro studentów celem przygotowania się do zajęć korzystała z pomieszczeń natryskowych.

Dostępność obiektów oraz sprzętu sportowego jest oceniana jako niedostateczna i wymagająca uzupełnienia.

Ocena bazy dydaktycznej pod kątem możliwości kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym jest pozytywna. Wskazane byłoby jednak pilne podjęcie działań dla poprawy warunków lokalowych Zakładu Periodontologii i Chorób Błón Śluzowych.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

1.1 Samorząd Studencki

Samorząd działa na podstawie „Regulaminu Samorządu Studentów AM”. Senat stwierdził jego zgodność z prawem Uchwałą nr 37/2009 z dnia 9 października 2006r. Treść regulaminu nie budzi zastrzeżeń.

Działania organów Samorządu Studenckiego koncentrują się na organizacji życia kulturalnego studentów. Angażują się również w prace nad systemem zapewnienia jakości kształcenia. Poprzez swoich przedstawicieli w organach kolegialnych opiniują oni akty prawne oraz programy studiów.

Najwyższym Organem Wykonawczym Samorządu jest Zarząd Samorządu Studentów, w skład którego wchodzi dwoje przedstawicieli kierunku lekarsko-dentystycznego.

Organom Samorządu Studenckiego zostało udostępnione pomieszczenie wyposażone w niezbędny sprzęt komputerowy oraz materiały biurowe.

Kwota przeznaczona przez Władze Uczelni na działalność studentów w roku 2009 jest oceniana jako wystarczająca dla prawidłowego ich funkcjonowania. Organy Samorządu przy współpracy z organizacjami studenckimi przygotowują projekt podziału środków finansowych, poddawany do akceptacji Rektorowi Uczelni.

Ilość studentów w Radzie Wydziału nie spełnia określonego ustawą minimum 20%, stąd sugeruje się uzupełnienie składu o wymaganą liczbę przedstawicieli studentów.

Przedstawiciele studentów zasiadają w Komisji Dyscyplinarnej oraz Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej w liczbie zgodnej z art. 213 pkt. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

1.2 Działalność organizacji studenckich.

W obrębie uczelni zarejestrowanych zostało wiele organizacji studenckich, które przyczyniają się do urozmaicenia życia studenckiego. Wiele inicjatyw podejmowanych przez wymienione organizacje, odbywa się przy współpracy z organami Samorządu Studenckiego.

Udział studentów kierunku lekarsko – dentystycznego w życiu kulturalnym i społecznym, koncentruje się wokół prac Samorządu Studenckiego.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Z dokumentów udostępnionych przez administrację Uczelni wynika, że wymagane Art. 174 ustawy „Prawo o Szkolnictwie Wyższym” proporcje pomiędzy pulą środków przeznaczoną na stypendia socjalne, stypendia na wyżywienie, stypendia mieszkaniowe i zapomogi a tą, którą przeznaczono na stypendia za wyniki w nauce lub sporcie, zostały zachowane.

Wysokości świadczeń pomocy materialnej kształtują się następująco:

- stypendium socjalne (w zależności od dochodu netto) – 300,00 – 500,00 zł;
- stypendium mieszkaniowe – 200,00 zł;
- stypendium na wyżywienie - 150,00 zł;
- stypendium za wyniki w sporcie (w zależności od rodzaju osiągnięć) – określony w „Regulaminie przyznawania i ustalania wysokości świadczeń pomocy materialnej” procent spośród 400,00 zł;
- stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych (w zależności od stopnia orzeczonej niepełnosprawności) - 100,00 – 300,00 zł;

Wysokość stypendium za wyniki w nauce, w zależności od uzyskanej przez studenta średniej ocen, kształtuje się na trzech poziomach: 300,00 zł, 450,00 zł i 700,00 zł, przy czym najwyższa kwota przysługuje studentom, którzy z egzaminów uzyskali średnią ocen 5,00. Minimalna średnia ocen uprawniająca do uzyskania stypendium za wyniki w nauce wynosi w zależności od kierunku i trybu studiów i wynosi dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku lekarsko – dentystycznym odpowiednio: 4,0 po pierwszym roku, 4,1 po drugim i trzecim roku, 4,2 po czwartym roku.

Wnioski o udzielenie świadczeń pomocy materialnej studenci składają w Sekcji Obsługi Studentów Biura Obsługi Działalności Podstawowej. Z informacji uzyskanej od studentów wynika, że pracownicy działu niechętnie udzielają pomocy i wskazówek zainteresowanym.

Większość składu Komisji Socjalnej Studentów i Odwoławczej Komisji Socjalnej Studentów, decydujących o przyznaniu świadczeń, zgodnie z Art. 177 pkt. 3 ustawy, stanowią studenci.

Zasady przyznawania świadczeń są w opinii studentów czytelne.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Opinie zostały pozyskane podczas spotkania ze studentami, podczas którego obecni byli przedstawiciele wszystkich lat. Łącznie wzięło w nim udział około 30 studentów.

Wśród dobrych stron Uczelni wymienili łatwy, elektroniczny dostęp do zasobów licznych baz naukowych, choć jednocześnie zgłaszali potrzebę uzupełnienia księgozbioru wypożyczalni o kolejne egzemplarze literatury specjalistycznej.

Pytani o kontakt z pracownikami Uczelni, chwalą dostępność Władz, zwracając jednocześnie uwagę na brak szacunku płynący ze strony pracowników administracyjnych oraz ich niechęć do udzielania pomocy.

W ramach programu studiów, studenci mieli możliwości skorzystania z niewielkiej puli przedmiotów fakultatywnych i wykazywali zainteresowanie jej zwiększenie.

Studenci doceniają szeroki wachlarz ofert wymian zagranicznych, choć ich zdaniem ilość dostępnych wymian z krajami anglojęzycznymi jest niewystarczająca i warta poszerzenia.

Uczelnia spełnia w znaczącym stopniu wymagania dotyczące organizacji życia studenckiego, sugeruje się przy tym dokonanie analizy uwag studenckich zawartych w punkcie 3. Na wyróżnienie zasługuje możliwość udziału w pracach różnorodnych studenckich kół naukowych, działalność uczelnianych organizacji studenckich oraz stworzone przez Uczelnię możliwości udziału w studenckiej wymianie międzynarodowej.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Dokumentacja przebiegu studiów prowadzona jest przez Dziekanat Wydziału I Lekarskiego.

Analizie dokumentacji poddano w szczególności: album studentów, księga dyplomów, protokoły egzaminu dyplomowego teczki osobowe studentów, indeksy oraz karty i protokoły egzaminacyjne.

Analizie dokumentacji poddano w szczególności: album studentów, księga dyplomów, protokoły egzaminu dyplomowego teczki osobowe studentów, indeksy oraz karty i protokoły egzaminacyjne. **Album studenta** prowadzony jest w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni w sposób prawidłowy. **Księga dyplomów** prowadzona jest oddzielnie dla każdego wydziału, co jest postępowaniem nieprawidłowym, podobnie jak sposób nadawania

numeracji kolejnych dyplomów, które powinny być oznaczone tylko numerem kolejnym, nie zaś łamanym przez inne oznaczenia.

Teczki studentów. Analizie poddano losowo wybrane teczki studentów różnych lat studiów i systemów kształcenia. W analizowanych teczkach znajdują się odpowiednie dokumenty, zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

W teczkach absolwentów znajduje się jeden egzemplarz pracy dyplomowej, recenzja pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego, dyplom ukończenia studiów, suplement do dyplomu oraz potwierdzenie ich odbioru.

W teczkach osób, którym udzielono urlopu znajdują się stosowne podania i decyzje w tej sprawie.

W teczkach osób skreślonych, znajdują się stosowne decyzje, brak jest natomiast potwierdzenia ich doręczenia.

W teczkach studentów przeniesionych do uczelni brak jest decyzji administracyjnych w rozumieniu art. 207 ust. 1 ustawy, tj. poprawnych decyzji w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzje wydawane w indywidualnych sprawach studenckich spełniają wymagania określone w Art. 207 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Dokumentacja toku studiów prowadzona jest zasadniczo zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634), choć stwierdza się również uchybienia w dokumentacji. Zaleca się dokonanie zmian w zakresie prowadzenia księgi dyplomów oraz nadawania numeracji kolejnych dyplomów.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe	X				
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			X		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			X		

2. Perspektywy utrzymania i rozwoju kształcenia na kierunku lekarsko-dentystycznym Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego ocenić należy jako bardzo dobre. Przemawia za tym fakt posiadania dobrej bazy dydaktycznej (w tym zwłaszcza do realizacji praktycznej nauki zawodu) oraz licznej i doświadczonej kadry naukowo - dydaktycznej, ale przede wszystkim Władz Wydziału rozumiejących specyfikę kształcenia na ocenianym kierunku i zaangażowanych w pracę na rzecz ciągłego doskonalenia na nim jakości kształcenia. Potwierdzeniem bardzo dobrej jakości kształcenia studentów

kierunku lekarsko-dentystycznego jest zajęcie II miejsca (z różnicą 1,2 pkt. w stosunku do miejsca I - 138/136,8) w Lekarsko - Dentystycznym Egzaminie Państwowym (LDEP) w sesji jesiennej 2009.

W opinii Zespołu Oceniającego Władze Uczelni deklarują trafnie zdefiniowane plany jednostki na najbliższą przyszłość tj. dalszy rozwój bazy własnej, poprawa współpracy z zagranicznymi ośrodkami i zwiększenie wymiany zarówno studentów jak i pracowników naukowych oraz usprawnienie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Problemem Uczelni jest fakt rozmieszczenie jednostek realizujących zajęcia dydaktyczne w różnych punktach miasta, trudności lokalowe Zakładu Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia oraz brak bazy sportowej.

Zaleca się jednocześnie rozważenie uwag zawartych w podsumowaniu części I ÷ VIII niniejszego raportu.

Za Zespół:

Prof. dr hab. n. med. Tadeusz Laudański